

РЕЦЕНЗІЇ

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2022.3/11>

Даніл'ян О. Г.

доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри філософії
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
ORCID: 0000-0001-5308-4664

РЕЦЕНЗІЯ НА КНИГУ: ЕНЦИКЛОПЕДІЯ СОЦІОГУМАНІТАРНОЇ ІНФОРМОЛОГІЇ¹

Сучасна епоха дедалі більше породжує нові суспільні процеси, для успішного розв'язання яких потрібні дослідження на перетині різних наук, де відбувається їх взаємодія, взаємодоповнення та взаємозбагачення. Саме таким міждисциплінарним «перехрестям» стала сфера досліджень феномена інформації, наявних у суспільстві явищ і породжених ними наслідків, процесів, тенденцій та відносин, які існують і функціонують у формі цілісної єдності й взаємодії інформаційної активності, інформаційного спадку та інформаційної культури. Інформація – одне з центральних сучасних понять, що все частіше розглядається як один із компонентів буття поряд з речовиною та енергією. Саме інформаційні процеси складають основу багатьох наукових дисциплін.

Але аналіз сучасних досліджень стану та структури наукових знань, що покликані вивчати інформацію та пов'язані з нею суспільні явища й процеси, засвідчує повну відсутність єдиного підходу до їх структуризації в сучасному наукознавстві. Така ситуація зумовлена процесами глобалізації та інтенсивного переходу суспільства від індустріального до інформаційного: інформацізацією, зміною існуючої загальної системи наукових і практичних уявлень про інформацію, формуванням нової інформаційної парадигми.

З огляду на це цілком очевидно є актуальність праці «Енциклопедія соціогуманітарної інформології», яка була підготовлена відомими в Україні фахівцями у сфері інформації, інформаційного права тощо.

«Енциклопедія соціогуманітарної інформології» є вдалим науковим проектом у формі словника-довідника, в якому розкривається зміст основних доктринальних і нормативно-правових понять, термінів та словосполучень, що використовуються в наукових дослідженнях інформаційних процесів, явищ та відносин у соціальних і гуманітарних галузях наукових знань. Особливу увагу її автори приділили розгляду проблематики «соціогуманітарної інформології», яку вони визначили як інтегрований, міждисциплінарний напрям наукових досліджень, що має поєднати групу галузей знань і спеціальностей, предметом дослідження яких є соціально значущі інформаційні ресурси, процеси та явища, відповідні зв'язки та відносини в суспільстві. У цій царині науки всі об'єкти та процеси дослідження мають інформаційний зміст, тому розглядаються соціогуманітарною інформатологією як інформаційні, а знання, відповідно, – як елементи єдиної узагальненої системи інформаційних знань.

В енциклопедії авторами наведено важливу інформацію про органи виконавчої влади України, наукові установи та видання (в тому числі й зарубіжні), а також громадські організації, які є суб'єктами інформатизації, з відповідними коментарями провідних фахівців за напрямками.

Також у виданні подано відомості про вітчизняних учених, які займаються проблематикою наукового та організаційно-правового забезпечення процесу інформатизації держави, дослідженням інформаційної сфери загалом. Авторами енциклопедії пропонується систематизований за галузями знань і спеціальностями перелік наукових розробок на рівні дисертаційних досліджень.

¹ Енциклопедія соціогуманітарної інформології / коорд. проекту та заг. ред. проф. К. І. Беляков. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Т. 1. 472 с.

Безумовно, окреслена в енциклопедії проблематика далеко не є вичерпною, але розглянуті концептуальні напрямки наукової рефлексії сприятимуть подальшому конструюванню системи наукових уявлень про природу й сутність інформації, інформаційного суспільства та інформаційної безпеки.

Таким чином, можна констатувати, що «Енциклопедія соціогуманітарної інформології» становить особливий інтерес для сучасного соціально-гуманітарного знання. Високий науково-теоретичний рівень даної праці в поєднанні з доступною стилістикою тексту робить її цікавою як для науковців, так і для широкого загалу.